

[Ib Thyregød.]

i 1961 arbejdede på en erstatningsbestemmelse i overensstemmelse med byudviklingslovens regler. En sådan bestemmelse kunne imidlertid ikke gennemføres, fordi man fra regeringens side — det var den daværende statsminister Kampmann — var af den opfattelse, at en sådan bestemmelse ikke kunne indføres. Det var derfor, regeringen kom med forslag til den bestemmelse, der nu findes som den eksisterende bestemmelse i naturfredningslovens § 22.

Når det ærede medlem hr. Lund Jensen siger, at der her er tale om, at man i visse tilfælde kan komme til at give spekulanter erstatning, vil jeg hertil bemærke, at det er noget, vi alle er enige om ikke skal kunne finde sted, det fremgår af betænkningen; det blev udtrykkelig præciseret. Jeg skal også nævne, at der ingen retsafgørelse har været i tilfælde, hvor man kunne have fået en sådan afgørelse. I tilfældet med Tystrup-Bavelse foretrak man i stedet køb.

Den ændringsbestemmelse, som her foreligger, er naturligvis på sit område et fremskridt. Det drejer sig om de tilfælde, hvor en person, inden lovforslaget blev fremsat i folketinget, har købt en grund, men endnu ikke af en eller anden grund, f. eks. fordi han ikke har kunnet opnå den nødvendige byggetilladelse på grund af byggestop eller andet, har indgivet ansøgning til fredningsnævnet. Det ville være helt urimeligt, hvis den pågældende ejer ikke skulle have mulighed for at få erstatning efter den hidtidige lov. Og det er dette rimelighedssynspunkt, man mellem anden og tredje behandling har iagttaget. Men den foreslåede bestemmelse er ikke tilstrækkelig. Jeg skal nævne, at den kun omfatter beboelse; den omfatter f. eks. ikke det tilfælde, at en person har købt en byggegrund, hvorpå han agter at opføre en virksomhed, og den omfatter ikke landbrugsejendomme.

Jeg må i denne forbindelse nævne eksempler, som blev diskuteret i udvalget; det drejede sig om landbrugsejendomme, f. eks. slægtsgårde, der ligger i områder, hvor der er udvikling i gang, men hvor den pågældende ejer ikke vil sælge. Når spørgsmålet om salg på et senere tidspunkt bliver aktuelt og fredningsmyndighederne nægter at tillade bebyggelse på området, må det

være naturligt, at der i et sådant tilfælde gives erstatning.

Hvis man prøver på at føre tanken lidt videre: at man nægter denne tilladelse, så vil det efterhånden føre til, at den pågældende ejer bliver nødsaget til at sælge. Her vil så staten eller kommunen kunne indtræde med sin forkøbsret, og det er så muligt, at staten eller kommunen på et senere tidspunkt videresælger efter reglerne i forkøbsretslovgivningen. Den foreslåede bestemmelse er og kan ikke være tilfredsstillende i disse tilfælde, men da den dog på sit begrænsede område er et fremskridt, skal jeg anbefale, at man undlader at stemme.

Thestrup: Den foreslåede ændring til naturfredningsloven opfylder efter vor opfattelse ikke de krav, vi må stille til en erstatningsbestemmelse. Den giver erstatning til nogle tablidende, men ikke til andre, når formålet er lovligt, er legalt. Vi er enige med regeringen i ikke at anse jordspekulation for noget legalt formål, og så kan jeg ikke forstå, at man vil give erstatning til nogle og ikke til andre. Dermed fraviger man det lighedsprincip over for statsborgerne og det lighedsprincip i erstatningstildelingen, der er et af eller bør være et af retsstatens vigtigste kendetegn.

Den højtærede minister for kulturelle anliggender har over for os erklæret, at han vil hjælpe på dette forhold ad bevillingsvejen ved at være imødekommende over for ansøgninger fra sådanne skadelidte. Dette anser vi ikke for nok. Statsborgernes berettede krav må være fastslået ved lov; det er ikke nok, at de kan få dem opfyldt ved en regerings velvilje. Derfor kan vi ikke stemme for dette ændringsforslag; vi vil undlade at stemme.

Aage Fogh: På partiets vegne skal jeg anbefale at stemme for de ændringsforslag, der er stillet af de højtærede ministre, indenrigsministeren og landbrugsministeren, og som er tiltrådt af udvalgenes flertal.

Holge Larsen: Jeg skal på mit partis vegne anbefale at stemme for det ændrings-